

Číslo 20.

Dra BAČKOVSKÉHO 101 101 101 101
NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÁ.

KŘEST SV. VLADIMÍRA.

LEGENDA Z RUSKÉ HISTORIE.

OD KARLA HAVLÍČKA BOROVSKÉHO.

V PRAZE 1906.

NAKLADATEL -

DR. FRANT. BAČKOVSKÝ,

KNIHKUPEC. --

Za 20 h, váz. 35 h.

Tato

„Národní knihovna“

 dosud obsahuje:

- Čís. 1.: **MÁJ.** Báseň od Karla Hynka Máchy. Za 20 h, váz. 35 h, skv. váz. 70 h.
- » 2.: **CHUĎÍ LIDÉ.** Povídka od Jos. Kaj. Tyla. Za 40 h, váz. 60 h.
- » 3.: **DVŮR KRÁLE VÁCLAVA.** Povídka od Pr. Chocholouška. Za 60 h, váz. 80 h.
- » 4.: **PRVNÍ LÁSKA.** Povídka od Vítězslava Háška. Za 60 h, váz. 80 h.
- » 5.: **SESTRY.** Povídka od Boženy Němcové. Za 24 h, váz. 40 h.
- » 6.: **PAN TROUBA, NEBO KDYŽ CHYBÍ UČENÝ, CHYBÍ HODNĚ.** Povídka od Fr. Jar. Rubeše. Za 20 h, váz. 35 h.
- » 7.: **JIŘÍK.** Povídka od Vítězslava Háška. Za 20 h, váz. 35 h.
- » 8.: **CHYŠE POD HORAMI.** Obrázek ze Slovenska od Bož. Němcové. Za 30 h, váz. 50 h.
- » 9.: **MUZIKANT.** Povídka od Vítěz. Háška. Za 20 h, váz. 35 h.
- » 10.: **ČECHOVÉ V PRUSÍCH.** Romantická pověst od Jana z Hvězd. Za 16 h, váz. 30 h.
- » 11.: **TOČNÍK.** Historická povídka ze století XIV. od V. Kl. Klicpery. Za 40 h, váz. 60 h.
- » 12.: **PAN AMANUENSIS NA VENKU ANEB PUTOVÁNÍ ZA NO-VELOU.** Obrázky ze života. Napsal Fr. Jar. Rubeš. Za 40 h, váz. 60 h.
- » 13.: **»ŠTUDENT« KVOCH.** Povídka od Vítězslava Háška. Za 30 h, váz. 50 h.
- » 14.: **RŮŽE STOLISTÁ.** Báseň a pravda od Fr. Lad. Čelakovského. Za 30 h, váz. 45 h.
- » 15.: **OHLAS PÍSNÍ RUSKÝCH.** Básně od Fr. Lad. Čelakovského. Za 30 h, váz. 45 h.
- » 16.: **OHLAS PÍSNÍ ČESKÝCH.** Básně od Fr. Lad. Čelakovského. Za 30, váz. 45 h.
- » 17.: **SMÍŠENÉ BÁSNĚ** od Fr. Lad. Čelakovského. Za 24 h, váz. 40 h.
- (Číslo 14.—17. dohromady skvostně vázané jest za 1 K 70 h s názvem: **BÁSNĚ FR. LAD. ČELAKOVSKÉHO.**)

54 7 2588/2. v

I 22 1893

[ZT 267430]

KŘEST

RF 1X

SV. VLADIMÍRA.

LEGENDA Z RUSKÉ HISTORIE.

NAPSAL

KAREL HAVLÍČEK BOROVSÝ.

V PRAZE.

NAKLADATEL DR. FRANT. BAČKOVSKÝ, KNIHKUPEC.

1906.

TISKL ALOIS WIESNER V PRAZE,
knihtiskař České Akademie císaře Františka Josefa
pro vědy, slovesnost a umění.

Papír ze skladu České společnosti pro obchod a průmysl papírnický
G. WIESNER, DUFFEK a spol. v Praze.

ZPĚV PRVÝ:

PERUN A VLADIMÍR.

Vladimír car na svůj svátek,
když seděl na trůnu,
poslal drába s vyřízením
k bohovi Perunu.

»Hřmi, Perune, na můj svátek
místo kanonády,
škoda prachu, dost ho padne
v bitvách u armády.

Hřmi, Perune, na můj svátek
místo kanonády,
pak si přijdi se mnou vypít
šálek čokolády.« —

Pan dráb přišel k Perunovic,
zatloukl na vrata,
děvečky se hnedle zeptal:
»Doma-li pantáta?«

» »Doma, doma, pane drábe,
ve veliké chatě,
sedí s jehlou na pekýlku,
zašívá si katě.«

» Vzkazuje vás, pantatínku,
car náš pozdravovat,
máte prej mu k tomu svátku
drobet zabubnovat.«

Jak to přeslech' tatík Perun,
hnedle čelo svařtil.
skočil s kamen na lavici,
kaťmi o zem praštil.

» »Raděj pásat husy ve vsi,
po bahnách se ploužit,
než u toho Vladimíra,
zde za boha sloužit!

Málo platu, služba těžká,
nikdy konec práce,

ještě bych mu měl vyvádět
ve svátek rekreace ?

Tuhle při poslední bouřce,
při té blýskavici,
beztoho jsem si propálil
celou nohavici !

Málo platu, málo športlí,
málo deputátu,
nemohu si špendýrovat
oleje k salátu !

Pečínku jenom ve svátek, —
vodu musím pítí,
sotva jsem se na tu službu
mohl oženiti.

Beztoho mne větším dílem
živí jen kondice,
šstudentům hodiny dávat
musím ve fysice.

Kdyby od selek nekáplo
trochu akcidence,
ani v neděli bych nemoh'
přičuchnout k pálence !

Pro nic za nic robotovat —
nevěděl bych věru,
na tu jeho čokoládu
. . . . že mu na ni

Car nepar, svátek nesvátek,
že mi všechno rovno,
ne a ne, a nebudu hřmít;
co mám z toho? . . . !« «

Dráb stál celý zkoprnělý
jako kapr v žitě:
»Pamatujte se, pantáto,
co pak to mluvíte?

Já jsem taky jen služebník,
každý zná své meze,
kdybych to vyřídil caru,
co se na vás sveze?« —

Ale Perun, jak byl v ráži,
sáhnul pod lavici
a vytáh' na pana drába
tu svou hromovnici.

Dráb se dlouho nezdržoval,
hledal honem díru

a hned běžel jak s keserem
k caru Vladimíru.

»Jdu Vašemu Veličenstvu
slušně vomeldovat,
že se to, co mluvil Perun,
stydím vopakovat.

Nechce hřmít a osopil se
na mne jak na čubu,
nectně Vaším Veličenstvem
vypláchnul si hubu.

Ať si tu svou čokoládu
car prej sám sežere,
a že on na celou službu
s odpuštěním

že je carův svátek a . . .
s odpuštěním, rovno,
že je mu po celém caru
. . . s odpuštěním«

Jak uslyšel Vladimír car
tohle grobiánstvo,
plivnul na zem, zasakroval
a s ním všechno panstvo.

Poslal čtyry policajty
k bohovi Perunu:
»Přiveďte ho, grobiána,
ku carskému trůnu!«

A když vyšli policajti,
pískl na ně oknem:
»Hej! nechte ho až do zejtrka,
my v suchu nezmoknem'.

Nebudem' si s grobiánem
dneska kazit svátek,
však mu zejtra uši natřem',
vraťte se nazpátek!

Však my se ho za ty jeho
hromy neprosíme,
pokud máme své kanony,
sami si zahřmíme!«

Poslal flügel-adjutanta
pro dvě baterie,
ať bouchají při tabuli,
když se zdraví pije.

Jedli, pili, hodovali,
hrály jim muziky,

ministři si popouštěli
u kalhot knoflíky.

Pili pivo, pili víno,
jedli z masa, z těsta,
nejednomu oficíru
pukla z toho vesta.

Vejskali a tancovali
okolo pilířů,
bim! bam! bum! špunty lítaly
z flašek a z moždírů.

Kdo při tom byl, ten se opil,
blaze, braši! tomu,
v noci pak je s výslužkami
roznášeli domů.

—
ZPĚV DRUHÝ:

HOSPODÁŘSTVÍ.

Jedna hora vysoká je
a druhá je nízká,
kdo nemá své muzikanty,
na hubu si píská.

Když hýřili, stolovali
u carského dvoru,
ten celý den byl bůh Perun
v mrzutém humoru.

»Kdo jaktěživ bohem nebyl,
zkusil ještě málo,
není to tak lehký život,
jako by se zdálo.

Ráno vstane: do snídaně
musí rosou kropit,
měsíček zavřít do chlívka,
potom v slunci topit.

Dříve čerty, noční duchy
strčit do pytlíka,
a hvězdičky puť-ťu-ťu-ťu!
svolat do kurníka.

Každý ptáček, každý brouček,
slon až do komára,
má hned ráno nasypáno
z božího špejchara.

A když potom lidé vstanou,
to je teprv správa!

někdy nevím samým křikem,
kde mně stojí hlava.

Ten, kdo nikdy neměl v uchu
vosy a brabence,
neví, co je Perunova
ranní audience.

To je křiku a modlení,
až mne uši brní:
ten zpívá, ten šepce, vzdychá,
ten zas žalmy frní.

A co všechno na mně chtějí,
nelze vyjmenovat,
zbláznil bych se, kdybych si to
chtěl jen pamatovat.

Ten chce zdraví, ta chce děti,
ten nemá co jísti,
ti zas, abych nedovolil
ve fabrikách přísti.

Ten mne prosí, bych mu hlídal
louky a osení,
ten zas chce, abych pomáhal
krávě při telení.

Jeden sedlák prosí za déšť,
zasel kousek lenu,
druhý prosí hezké časy,
by měl sucho k senu.

Ten chce zimu, ten chce teplo,
ten zas časy jiné,
jeden chce mít žito drahé
a druhý laciné.

Že jsem stvořil staré baby,
to mne nejvíc mrzí,
nepřestanou-li mne soužit,
zahladím je brzy.

Hrom ať do nich! abych neklel,
zdržet se nemohu,
když jí koza málo dojí,
běží k pánu bohu.

Sám se nechce žádný starat,
za všechno se modlí,
jako by měl každý boha
jen pro své pohodlí.

Tomu sušit, tomu močit,
tomu pole hnojit;

dřív si prase zdraví zkazil,
potom ho mám zhojit!

Ta mne moří ve dne v noci,
ráda by se vdala,
ten se modlí, by Mořena
jeho ženu vzala.

Ten chce výhru z loterie,
špendáže mi nosí,
a co jsou assekurace,
těž za oheň prosí.

Ó, vy šelmy! Kdybych nebyl
příliš dobrotivý,
zmačkal bych vás na povidla
jako shnilé slívy!« — —

Šňup si zlostí haličského,
jak z moždíře kýchnul:
to zahřmělo, zablejsklo se,
déšť na zem vyšplíchnul.

Věru, Vašku! bohem býti,
to žádný špás není:
Brixen, ten je proti tomu
ještě vyražení! —

Pozdě v noci, když utich' svět
a lid přestal bouřit,
chtěl si Perun usoužený
dýmčičku vykourit.

Když si Širaš tumbekia
cpal do nargilie,
tu mu začla Perunice
držet litanie:

»Však jsem já dobře slyšela
za dveřmi skrz škvíru,
co jsi vzkázal po drábovi
caru Vladimíru.

Nezačínej si jen s carem,
to já pořád říkám,
že to se svou oposicí
nepřivedeš nikam.

Každému do očí řekneš,
co máš na jazyku,
a děláš si nepřátele,
nemáš politiku.«

A když žena po celý den
bručí jen a štěká,

ach! to musí z kůže vyhnat
boha i člověka!

Ach! Perune, Perunečku
lituju tě tuze:
zejtra na tě čeká teprv
přežalostná chůze.

Oj, Perune přenešťastný,
kam jsi myslil, brachu
hanět cara, svého pána,
a to beze strachu?

Oj, Perune! kam jsi myslil,
přenešťastné bůže?
utec, utec! jak tě chytanou,
nic ti nepomůže!

—

ZPĚV TŘETÍ :

VOJENSKÝ SOUD.

Bože! kým jsem policajtem!
to je vyražení!
koho chce, toho si chytne
a dá do vězení.

Každý si ho musí vážít:
kdo naň zaškaredí,
pro urážku policajta
ve štokhauze sedí.

Ctěte, hoši, policajty!
ouvej! jak to bolí!
stát vyplácí krejčům metlou,
ale ševcům holí.

Slyšte, lidé, pro výstrahu
mé smutné zpívání,
že se proti policajtům
sám bůh neubrání.

Už ho vedou svázaného,
všechno ve mně hrká!
dva ho táhnou za ramena,
jeden vzadu strká.

»Jenom mne po humnech vedte,
však já s vámi pudu,
nedělejte mi ve městě
veřejnou ostudu!«

Ale na humnech u strouhy
paní Perunice

zapírala Peruňátku
něco na sukničce.

Jak poznala svého pána,
hned se s hrozným křikem
na pochopy obořila
mokrým lavičником.

Ale Perun, dobrotisko,
sám ji napomíná:
»Schovej, ženo, meč do pochvy,
přišla má hodina!« —

Policajti s Perunicí
na humnech se vadí,
u dvora se zákonníci
o Peruna radí.

A již Perun upoutaný
v šatlavě nocuje:
juristům se z paragrafů
žádný nešikuje.

Neboť ten, kdo zákony dál,
neměl ani zdání,
že car vezme někdy boha
do vyšetřování.

Ráno přišla apelace
k caru celá bledá,
že se proti Perunovi
zákon najít nedá.

Car se na ně zle osopil,
řek' jim, že jsou oslí,
poslal hned pro vojenský soud
do kasáren posly.

Vojenský soud to je samec!
soudí jen se práší:
on má všechny paragrafy
v jedné patrontaši.

Vojenský soud na civilní
dívá se s vysoka,
nesoudí podle zákonů,
všechno jen od oka.

Vojenský soud má žaludek
zdravý jako štika:
nevinného na komando
stráví jak vinníka.

Vojenský soud z ničeho nic,
jako ňáký tvůrce,
nález právně potvrzený
měl jako na šňůrce:

•Že dle vyšlé proklamace
komandujícího
a dle ostatních zákonů
soudu hrdelního —
pro urážku první třídy
Jeho Veličenství,
pro zpouřu, nemravné řeči,
pro neposlušenství —
Perun bůh jest odsouzený
k provazu dle práva,
že však k utopení v Dněpru
milost se mu dává;
bude ale pro výstrahu
neposlušné chase
vlečen k řece po ulicích
na koňském ocase. • —

Právě jeden žurnalista
seděl také v díře,
protože se bohu rouhal
a psal proti víře.

Soud jej odsoudil, použiv
té příležitosti,
k stejnému trestu s Perunem
k vůli nestrannosti.

ZPĚV ČTVRTÝ :

TESTAMENT PERUNŮV.

Poslyšte, milí křesťané,
tu smutnou novinu,
jak dokonal slovanský bůh
poslední hodinu.

Kdo máš tuze měkké srdce,
zacpi sobě uši
a pomodli se »Otčenáš«
za ubohou duši.

Přivázali ho za nohy
na ocas kobyle,
blátem, kamením ho vlekli —
přežalostná chvíle!

Za ním toho novináře —
ouvej, ouvej, ach, ach!
šmejkal po bříše nelidsky
na ocase valach.

Tak je ti carští katané
ukrutně mučili,

všechny louže po Kyjevě
jimi vysmejčili.

Když jsou je přivlekli k řece
celé plné bláta,
kati je tam utopili
jak slepá kořata.

Umřeli jsou bez zpovědi
jako lutriáni,
jenom poslední jim dali
blátem pomazání.

Já jsem sice při tom nebyl,
čet' jsem to jen v plátku,
který o tom sepsal Nestor
vnukům na památku. —

»Tak to chodí na tom světě,
každou chvíli jinak,
dneska ctí tě za svatého,
zejtra budeš sviňák!

Dnes vám, bozi, vy ubozí,
kadidlo lid pálí,
a zejtra vás jako smetí
v kalužinách válí.

Dělají si nové bohy
dle svého pohodlí,
koho včera oběsili,
k tomu se dnes modlí.

Všechno jest na světě marné,
i království boží —
všechno hyne a pomine
jako špatné zboží.

Jenom caři, samovláda
a takové sloty
potrvají věčně věkův
jak juchtové boty. †

Tak měl Perun, když ho vlíkli,
resonýrovati,
slyšel jsem to a jak koupím,
musím prodávati.

Sám bych si to nevymyslíl,
třeba bych to věděl,
dobře já vím, že bych za to
na Špilberku seděl.

Na Špilberku, na Kufsteine
mnoho pokojíků :

»Bože, zachovej nám krále!«
to je zpěv slavíků. —

Važ si všeho, milý synu,
co na trůně sedí,
na ponížené dušinky
car milostně hledí.

Kdo ctí cara a je Vávra,
může něčím býti,
kdo nechválí, bude věčně
jenom vodu píti.

—

ZPĚV PÁTÝ :

BEZBOŽNOST V RUSÍCH.

Tak se z maličké příčiny
stala velká mela:
ruský národ neměl boha,
církev ovdověla.

Nám by byla lehká pomoc,
toť je stará vesta!
teď již umí každý kaplan
dělat bohy z těsta.

Ale Rusi o těch kumstech
ještě nevěděli:
když si boha utopili,
žádného neměli.

Počali se všichni báti
strašlivých následků,
neb žádný nic takového
neslyšel od předků!

Ale svět je pořád stejný,
lidé ho nezmění:
plivni si stokrát do moře,
ono se nezpění.

Tak i v Rusku bez Peruna
ve starém pořádku
běžela světská mašina
jak na kolovrátku.

Staří lidé umírali,
děti se rodily,
hodní lidé pracovali
a ochlasti pili.

Hrušky zrály o Jakubě
a na podzim švestky

když se hodně vypršelo,
bylo zase hezky.

Slunce svítilo jen ve dne,
měsíc jenom v noci,
v létě bylo caru horko
při vši jeho moci.

Žito se muselo síti,
tráva rostla sama,
šlechta pracovala hubou,
sedláci rukama.

Kdo zaplatil, měl u pánů
všudy dobrou přízeň,
hlad si zaháněli jídlem,
ale pitím žízeň.

Všecky řeky byly mokré
a kamení tvrdé:
chalupnice hubovaly,
že jsou selky hrdé.

Šlechtic neobcoval s mužským
měšťanského rodu,
ale šenkýři míchali
přec do piva vodu.

Mladí lidé pospíchali,
staří šli pomalu:
na každou špetku radosti
přišla špetka žalu.

Kdo měl málo, tomu braly
velké pijavice:
moudrých lidí bylo málo,
ale hloupých více.

Kdo byl taškář za Peruna,
taškařil zas dále:
a kdo byl poctivá duše,
dřen byl neustále.

Neboť svět je pořád stejný,
lidé ho nezmění,
plivni si stokrát do moře,
ono se nezpění.

Tak i v Rusku bez Peruna
ve starém pořádku
běžela světská mašina
jak na kolovrátku.

Ale církevní mašina
ta se zarazila,

neboť kněžím u pytlíku
zařata jest žíla.

Sedlák, ten jest odjakživa
vychytralý kvítek,
hned si z toho utopení
vyhlídl užitek.

Přestali desátky dávat,
také na modlení,
ani štolu, ani na mše,
když prej pánbůh není.

Na ofěry nehodili,
při funusech ticho,
kostelníci mřeli hladem,
kněžím splasklo břicho. —

Tu hned tekla krev z obrazů,
děly se zázraky,
čistá panna porodila
čtyry mladé draky.

Báby viděly znamení
na nebi a všude:
prodávaly staré sukně,
že soudný den bude

Báby viděly znamení
na nebi i v dírách,
slyšely potopu světa
hučet ve všech škvírách.

Po svatbě se narodilo
dítě za čtvrt léta:
kupujte, lidé, měchýře
na potopu světa!

—
ZPĚV ŠESTÝ:

A U D I E N C E.

Seděl Vladimír na trůnu
ve své residenci,
dával podle obyčeje
velkou audienci.

Houf ministrů, tajných radů,
dvorních kavalírů
stáli »Richt euch!« kolem něho
jak hrušky v špalíru.

Před nimi s ohnutým hřbetem
s poníženou tváří

klečeli v slušném respektu
páni sekretáři.

Pero v ruce, na knoflíku
inkoust ve flaštičce
a na zádech přivázaný
pytel na petice.

A vzadu si žandarmové,
carští výplatníci,
přistrojili pro příhodu
dubovou lavici.

A na rovině před trůnem
skroušeně a tiše
petenti, věrní poddaní,
leželi na břiše.

Tenkrát byla audience
nad obyčej hlučná,
neb se z celé Ruské říše
sešla církev tučná.

Totíž popi, diakoni,
kantoři, zvoníci,
biskupi, svíčkové báby,
také kostelníci.

S nimi ostatní drabanti,
hrobaři, kalkanti,
zpěváci a muzikanti,
kluci ministranti. —

Sotva dal tambor znamení,
tak jak se to sluší,
že car ráčil otevřít
Své Vysoké uši:

Všichni boží služebníci
spustili moldánky,
vzdychali a naříkali
jak staré cikánky.

Totíž popi, diakoni,
kantoři, zvoníci,
biskupi, svíčkové báby,
také kostelníci.

S nimi ostatní drabanti,
hrobaři, kalkanti,
zpěváci a muzikanti,
kluci ministranti.

»Co vám chybí?« táže se car,
pod svým baldachinem. —

Oni všichni jedním hrdlem:
»Hynem', pane, hynem'!«

Celé popstvo předstoupilo
k caru s deputací;
jeden držel ve jménu všech
takovou orací:

»Veliký jest Vladimír car!
svatá vůle jeho;
když's nám zabil pána boha,
opatř nám jiného!

Nám je pánbůh jako pánbůh,
jenom když je ňáký,
abychom jím udrželi
v respektu sedláky.

U těch bude všechna kázeň
brzy dým a pára,
nebudou se mít u koho
modliti za cara.

Někdo musí nad sedláky
rachotiti hromem:
bez boha neobstojíme,
jen jiného honem!«

Toť se ví, že způsobila
ta argumentace
v Jeho carském Veličenstvu
velké alterace.

Měľ jak všichni potentáti
srdce měkké tuze,
nebyl by mohl chudinka
zabít ani kuře.

»Milostivé vám, mí věrní,
dávám propuštění,
vaši žádost hodlám vzíti
v zralé uvážení!«

—

ZPĚV SEDMÝ :

MINISTERSKÁ RADA.

Večír ministři seděli
v tajném kabinetě,
tenkrát byl bůh proti zvyku
první na tapetě.

V hlavní věci byli všichni
stejného mínění:

bez boha se sprostým lidem
není k vydržení.

Ale v dalších podrobnostech
tu mezi dvořany
byly, jako skoro všude,
dvě rozličné strany.

Nová škola chce jen vždycky
licitace s pachtem,
stará škola zase chválí
služby s deputátem.

Pan ministr vnitřních věcí
pravil: »Páni bratří!
ohlasme konkurs v novinách
tak, jak se to patří.

Ať se náležitou cestou
hlásí kandidáti,
pak si dle kvalifikace
může car vybrati.«

Zahraniční ministr prál,
že by dobře bylo,
kdyby se to v cizích listech
taky ohlásilo.

Neboť beztoho že není
při tom obsazení
na žádného domácího
ani pomyšlení.

»Jenom žádného nováčka!
vždyť jest starších dosti,
dobře renomírovaných,
zvláště v praktickosti.

Též se nesmí pro čest země
na pár rublů hledět,
když už jednou o tom budou
cizozemci vědět.«

Ale finanční ministři
špinavá jsou nace,
ten chtěl, aby se veřejná
svedla licitace.

A kdo bude ze všech nejmíň
za svou práci žádat,
tomu se má bez ohledu
tato služba zadat.

Vymínil si však, že z chrámů
všechno stříbro, zlato

buďe vždy v pádu potřeby
do mincovny vzato.

Pak ať drží kurs papírů
vždy aspoň al pari,
to je hlavní a ostatek
všechno láry fáry.

Staveb ministr připomněl,
by si přispíšili
a zatím něco klášterů
v kasárny změnili.

Než se místo zas obsadí,
aby takto caru
aspoň něco zas přirostlo
v tom interkaláru.

Pan ministr práv doložil:

»Moje jest výmínka,
by se veřejně v novinách
o tom stala zmínka,

že se nový bůh kontraktně
zavazuje k tomu,
každou falešnou přísahu
trestat porcí hromu;

neb se teď již každý všivák
řídit chce dle cara,
lhát, přísahat a dělat si
ze soudů kašpara!«

Ministr osvěty divný
plán měl pohotově,
aby se ta božská živnost
ponechala vdově.

Že si může na svou ruku
přibrat tovaryše,
šikovného jezovitu
anebo dervíše.

Že to bude lacinější
a v dobrém pořádku,
neb on sám že jim přispěje
radou na počátku. —

Při tom však byl potutelné
církevní plemeno,
myslil, že to sám povede
na vdovino jméno.

Ministr vojenský pravil:
»Co dovede bůže,

každý starý generál to
taky zastat může.

Zvyklý na subordinaci
bude cara ctíti,
aceráru se může při tom
pense ušetřiti.

Ze všech nejlíp by to trefil
maršál Komispetr,
pouštět hrůzu na sedláky,
na to on je metr.

Pro jistotu se mu může
ňáký literatus,
chlapík v péře vycvičený,
přidati ad latius.

Tak přivedem' kněžstvo s vojskem
k jednomu komandu,
zorganisujeme přísněj'
tu církevní bandu. « —

Pan ministr policejní
beze všeho křiku
podal písemně své votum
v zavřeném paklíku

Policie jako kočky
ráda po tmě chodí,
v jasném světle veřejnosti
nerada se brodí.

Ač své votum zapečetil,
přece bych se vsadil,
že uhodnu, co on asi
tajně caru radil:

Jistě zpověď, jezovity,
očistec, latinu,
pokoru a trpělivost
při chlebě a vínu;

kousek nebe; na udici
pár volavých svatých:
všechna moc pochází s hůry,
pluk čertů rohatých.

—
ZPĚV OSMÝ:

KAMARILLA.

Jako u všech potentátů,
tak i v Rusku byla
mocnější než ministerstvo
dvorní kamarilla.

Zachovej nám, pane Bože!
Frantu Šumavského,
že je každá kamarilla
pohlaví ženského.

Vladimír byl ještě k tomu
puncto sexu štvanec,
jako lev kraloval mužům
a ženským co kanec.

Jednu ženu měl Normanku
a jednu Řekyni,
dvě měl Češky, že jsou hezky,
jednu Bulharyni.

A maitresek jako pecek:
tři sta v Bělehradě,
dvě stě v sele Berestově,
tři sta v Vyšehradě.

Ještě kromě těch kasáren
leckdes filiálku:
Kacik v Hessen-Kasslu nemá
tolik kafešálků!

A teď ještě tetky, matky
k ním přiadýrovat,

pak to s jejich zpovědníky
multiplicírovat:

ó, to byla kamarilla
jako Čimborasso!
senát vždycky pohotově
jak u rasa maso.

Ó, to bylo kandidátů
to bylo protekci!
tu car, co jest topit bohy,
dostal teprv lekcí.

Všechny na něj dorážely,
každá jinak mlela,
málem by už byla caru
hlava sšedivěla. —

Večír, když mu starý Mates
přišel zouvat boty,
začal si car stěžovati
na ty své trampoty.

Starý Mates ten byl ve všem
carův hlavní rádce,
ministry i kamarillu
vodil na oprátce.

»Ach! Matýsku, Matýsečku!
hled' mne toho zbavit,
já chudák s těmi ženskými
nic nemohu spravít.«

Mates, jak jen car byl svlečen
a v posteli ležel,
do redakce vládních novin
s botma v ruce běžel.

Tam jim cosi diktýroval
s botama pod paží:
»Nebude-li to tam zejtra,
car vám vousy zpraží!« —

Druhý den pak celý Kyjov
divil se nemálo,
když v úřední části novin
velkým písmem stálo:

»V jménu Jeho Veličenstva
cara Vladimíra
na prázdnou prebendu božskou
konkurs se otvírá.

Výminky a bližší zprávy
to kandidátovi

ministerstvo policejní
na doptávku poví.◀ — —

Rozběhla se ta novina
v elektrickém letu
na drátěných telegrafech
jako rtuť po světě.

Druhý den již v celém světě
jak na lípě včely
telegrafické depeše
v novinách bzučely.

V Římě páni kardináli
k Červenému Raku
přede mší se scházívali
na sklenku araku.

Pan kardinál Šamšulini
mrsknul jen po oku
do Augsburských Všeobecných,
už se dal do skoku!

Dal nalejt Lacrimae Christi,
a to hned do džbánu,

vyλουςknul džbán a již letěl
přímó k Vatikánu.

Tam hned vrazil do pokoje
a bez zaklepání
vyburcoval tou novinou
papeže ze spaní.

Svatý Otec jak vyskočil,
ještě byl v košili,
velel, by se Jezovitě
do Rus hned strojili.

Dal je všechny k této cestě
na ostro kovati
a marš zvláštní pro ně kázal
skomponýrovati.

—

ZPĚV DEVÁTÝ:

JEZOVITSKÝ MARŠ.

Te Deum laudamus —
v Kyjově je rámus.

Dies irae, dies illa —
nastane tam naše víra.

Te rogamus, audi nos —
ten Vladimír to je kos!

Gloria in excelsis Deo —
držme my se jeho.

Credo in unum Deum —
náš bůh je poslušnější nežli Perun.

Orate, fratres —
naše víra je ponížena jak pes.

Benedictus qui venit —
málo vědět, mnoho věřit.

Sanctus, sanctus, sanctus —
všem novotářům pardus.

In nomine Domini —
čert aby vzal noviny!

Dignum et justum est —
starým časům všechna čest.

Dominus vobiscum —
lepší hloupost nežli rozum.

Sancta Dei Genitrix —
zde nám už nevěří nic.

Agnus Dei, qui tollis peccata —
Rusi nám budou věřit jak telata.

Veni, Sancte Spiritus —
postěhujem se do Rus.

Exaudi nos, Domine —
ať nás to tam nemine.

Pleni sunt coeli —
abychom se tam dobře měli.

Aequum et salutare —
počkej, ty kaviáre!

Salvator mundi —
to budou jundy!

In te, Domine, speravi —
žaludek nám dobře tráví.

Libera nos a malo —
sedum liber masa málo!

Exaudi, Domine, orationem meam —
sním jelito, když šunky nemám.

Ex profundis clamavi ad te, Domine —
když jsem byl ve sklepě na víně.

Dona nobis pacem —
s kuchařkami spát chcem.

A porta inferi —
aby lidé nevěděli.

Mea culpa, mea maxima culpa —
kdo neumí dělat zázraky, ten je ťulpa!

Kyrie eleison —
když peníze nejsou.

Et ne nos inducas in tentationem —
když ti dávají, ber honem.

Sicut erat in principio et nunc et semper —
nedávej nikomu nic, ale všem ber.

Et in saecula saeculorum. Amen.
Nejvíc nám nese ten pekelný plamen.

ZPĚV DESÁTÝ:

KONKURS.

Věje vítr černomořský,
travou v stepi klátí:
sbíhají se do Kyjova
páni kandidáti.

Věje vítr od západu,
v Kyjově se práší.
každá firma haní jiné,
sama se vynáší. —

Poslal papež dekret z Říma,
pečeť jako talíř:
»Co je po té řecké víře,
nedám za ni halíř!

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
římská církev mezi všemi
nejcirkvovatější!«

A carhradský patriarcha,
pečeť jako miska:

»Nevěř tomu, Vladimíre,
co antikrist píská.

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
řecká církev mezi všemi
nejcirkvovatější!«

A rabínské synedrium
»šulem, šulem« píše:
»Nevěř Římu, nevěř Řekům,
drž se jen Mojžíše.

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
židovská je mezi všemi
nejcirkvovatější!«

Také Mufti muhamedský
překřičet se nedá:
»Potluč ty psy nevěřící,
drž se Muhameda.

Není církev jako církev,
care nejmilejší,
musulmanská mezi všemi
nejcirkvovatější!«

V carském dvoru na Podolu
psi o kost se hryzli,
také ty ostatní sekty
konkurovat přišly.

Čert zná všechna jejich jména,
ale jak se ctily,
z toho se ruské hokyně
mnoho naučily.

Tenkrát byly zlaté časy
pro dohazovače:
rosolku pili z krajáčů,
jedli jen koláče.

Protože jim v tom konkursu
obchody tak kvetly,
jmenují se od té doby
také »boží metly«.

PŘIPOMINKA.

Toto vydání otištěno co do slov přesně dle vydání prvotního, vyšlého s 93 vyobrazeními od E. Lišky, vyjímaje několik změn pravopisných, jako na př. »beztoho« místo »bez toho«, »špendýrovat« místo »špendírovat«, »v létě« místo »v letě«, »stráví« místo »ztráví« a pod. Toliko dle »Obrazů života«, roč. 1861., kde na str. 209. a 210. jest otištěn zpěv I. a III., užil jsem na str. 3., 6. a 7. slova »čokoláda« místo »čekoláda«, na str. 6. »co mám z toho?« místo »co z toho mám?«, na str. 7. »vopakovat« místo »opakovat« (vzhledem k »vomeldovat«, jak mají všechny otisky »Křtu«), na str. 8. »ho« místo »to«, na str. 9. »z moždířů« místo »moždířů« a na str. 19. vytiskl jsem slova ve dvou verších proloženě tak, jak jest v »Obrazech«. Kromě toho zvolil jsem na str. 10. »měsíček« místo »měsíčka« a »puť-ťu-ťu ťu« místo »puť-ťu-ťu«, na str. 11. »brabence« místo »mravence« a na str. 27. »nehodili« místo »nehodili« dle rukopisu Havlíčkova, jehož část jest zachována (viz Quisovy »Básnické spisy Karla Havlíčka«, str.

78. a 92.). Na str. 9. ponechal jsem dle vydání prvotního ›roznášeli«, ačkoli Quis má ›odnášeli«, a na str. 18. v čtyřverší, které v některých vydáních jest vynecháno, ponechal jsem dle vydání prvotního ›dívá se«, ačkoli Quis má ›kouká se«; jestiž ›roznášeli« a ›dívá se« i v ›Obrazech« a tedy dojistá správné. Také na str. 21. nechal jsem ›sepsal«, ačkoli Quis má ›napsal«. Rovněž i ponechal jsem na str. 23. ›kaplan« místo ›ťulpa«, jak jest v zachovaném rukopise, protože rukopis ten jest pouze konceptem, jakž svědčí dva varianty v témže rukopise prvých čtyř veršův, otištěných na str. 26. a jež Quis otiskl na str. 91. Posléze připomínám, že v ›Obrazech« jsou též opravy, jako ›prý« místo ›prej«, ›půjdu« místo ›pudu« a pod. Jest tam také vynecháno čtyřverší ›Nechce — hubu« (str. 7.) atd. a učiněny změny, jako ›ponechá« místo ›sežere« a ›kejchá« místo teček (na str. 7.). Verš ›Však my se ho . . .« (str. 8.) zní v ›Obrazech«: ›Však my se mu . . .«

Nakladatel.

Nákladem knihkupectví Dra Frant. Bačkovského
vyšly také tyto

SVOBODOMYSLNÉ SPISY:

- Zrušte kněžské bezženství!** Napsal J. Baborovský.
Za 20 h.
- Lež a pravda o „svatém“ Janu Nepomuckém.**
Napsal J. Arbes. Za 30 h.
- Pověra ve službě náboženství.** Napsal E. Just. Za 30 h.
- Novější názory o stvoření světa.** Napsal Dr. F. Kodym.
Za 30 h.
- Čemu učí Darwin?** Napsal Dr. F. Kodym. Za 30 h.
- Encyklika a syllabus „otce svatého“ Pia IX. a syna nové doby.** Napsal A. Šťastný. Za 60 h.
- Křesťanství a vlastenectví.** Napsal L. N. Tolstoj.
Z jazyka ruského přeložil J. Novák. Za 60 h.
- O náboženství a mravnosti.** Napsal L. N. Tolstoj
Z jazyka ruského přeložil J. Novák. Za 30 h.
- O vědě a umění.** Napsal L. N. Tolstoj. Z ruského jazyka
přeložil J. Novák. Za 60 h.
- Peníze.** Napsal L. N. Tolstoj. Z ruského jazyka přeložil
J. Novák. Za 50 h.
- Stručný výklad evangelia.** Napsal L. N. Tolstoj. Z ru-
ského jazyka přeložil J. Novák. Za 1 K 60 h.
- Španělská inkvisice.** Napsal J. Barák. Za 30 h.
- Pius IX., poslední papež-král.** Napsal G. Eim. Za 30 h.
- Šílení v klášteřích.** Napsal J. Neruda. Za 30 h.
- Zápas jesuitů s novověkou osvětou.** Napsal A. Sojka.
Za 30 h.